

Wstęp, literatura i źródła	5
--------------------------------------	---

Rozdział I. Wojna 1806—1807 r. na Śląsku

1. Przygotowania wojenne	14
2. Początek walk i kapitulacja Głogowa oraz Wrocławia	20
3. Kampania zimowo-wiosenna 1807 r.	27
4. Projekty oderwania Śląska od Prus	39
5. Nastroje ludności po kapitulacji Prus	40

Rozdział II. Stosunki polityczne i ruchy społeczne w latach 1807—1815

1. Uwagi wstępne	42
2. Wrzenie na wsi w latach 1807—1810	44
3. Powstanie chłopskie na Górnym Śląsku w 1811 r.	49
4. Wystąpienia mieszczaństwa	55
5. Stosunek administracji śląskiej i szlachty do reform	57
6. Prusy i Śląsk w polityce międzynarodowej w latach 1808—1812	61
7. Nastroje antyfrancuskie i ruch spiskowy	66
8. Pruskie przygotowania wojenne i odezwa wrocławska	70
9. Wojna 1813 r. na Śląsku	73
a) Kampania wiosenna	73
b) Kampania jesienna	76
10. Zniszczenia kraju i kongres wiedeński	81

Rozdział III. Ludność

1. Nowe podziały administracyjne i ocena spisów ludności	84
2. Ocena stanów zaludnienia i wzrostu liczby ludności	87
3. Urbanizacja i problem względnego przeludnienia wsi	96
4. Fazy i typy rozwoju ruchu naturalnego	100
5. Migracje	107
6. Zastęp języka polskiego i serbołużycznego na Dolnym Śląsku	109
7. Stosunki etniczne na Śląsku Górnym i Cieszyńskim	115
8. Liczebność narodowości	118
9. Terytorialne rozmieszczenie wyznań	125

Rozdział IV. Państwo i prawo

1. Ustrój społeczny i jego prawny wyraz	129
a) Chłopi	130
b) Mieszczanie i miasta	132
c) Szlachta	135
d) Własność feudalna	135
e) Żydzi	136
f) Wyznania	136
2. Administracja, ustrój podatkowy i wojskowy	138
a) Administracja	138
b) Sejm prowincjonalny i sejmiki powiatowe	140
c) Podatki	142
d) Wojskowość	144
3. Sądownictwo i prawo sądowe	145

Rozdział V. Uwłaszczenie i położenie chłopów

1. Wprowadzenie reform agrarnych Steina-Hardenberga	147
2. Reformy uwłaszczeniowe z lat 1815—1847	153
3. Realizacja reformy na Śląsku	160
4. Wielka własność na Śląsku w latach 1815—1847	163
5. Rozwarstwienie wsi	170
6. Ciężary i położenie śląskiego chłopstwa	173

Rozdział VI. Rolnictwo

1. Rynek i koniunktura na płody rolne	181
2. Przemiany w rejonizacji produkcji	184
3. Nowe systemy upraw i rozwój produkcji roślinnej	186
4. Hodowla i pozostałe gałęzie gospodarki	193

Rozdział VII. Rozwój przemysłu i rzemiosła

1. Polityka gospodarcza państwa	204
2. Przedsiębiorcy i kapitały	209
3. Postęp techniczny	213
4. Przemysł włókienniczy	225
a) Sukiennictwo	225
b) Lniany przemysł tkacki	229
c) Przemysł bawełniany i inne działy włókiennictwa	233
5. Przemysł górniczo-hutniczy	237
a) Zasady organizacyjne	237
b) Górnictwo	238
c) Hutnictwo cynku	243
d) Hutnictwo żelaza i przemysł maszynowy	245
6. Inne działy przemysłu	252
a) Przemysł szklarski	252
b) Przemysł spożywczy	253
c) Pozostałe działy przemysłu	256

7. Rzemiosło	257
8. Ogólny kierunek przemian	261

Rozdział VIII. Handel

1. Komunikacja, transport i poczta	264
2. Zmiany w składzie kupiectwa i organizacji handlu	269
3. Rozwój rynku wewnętrznego	275
4. Handel zewnętrzny	278
5. Handel Śląska Cieszyńskiego	284
6. Pieniądz i kredyt	285

Rozdział IX. Miasta

1. Wprowadzenie reform	292
2. Funkcje gospodarcze	294
3. Czynniki miastotwórcze	302
4. Ludność, jej struktura społeczno-zawodowa i położenie	305
5. Rozwój przestrzenny i zabudowa	311
6. Gospodarka komunalna	316

Rozdział X. Proletariat i pierwsze wystąpienia robotników

1. Kształtowanie się klasy robotniczej	329
a) Rekrutacja siły roboczej	329
b) Liczebność i struktura proletariatu	331
2. Położenie klasy robotniczej	334
3. Powstanie tkaczy w 1844 r.	339
4. Odgłosy powstania tkaczy i zaburzenia robotnicze	346
5. Pierwsze organizacje robotnicze i sprzysiężenie cieplickie	350
6. Sprawa robotnicza w publicystyce	354

Rozdział XI. Stosunki polityczne i wyznaniowe oraz ruchy społeczne w latach 1816—1840

1. Nawrót reakcji	357
2. Powstanie wrocławskie w 1817 r.	359
3. Polskie i niemieckie organizacje studenckie (do 1825 r.)	362
4. Śląsk wobec wydarzeń 1830 r.	365
5. Rola polityczno-społeczna sejmiku prowincjonalnego	371
6. Ruch studencki w latach trzydziestych	374
7. Sytuacja kościołów	375

Rozdział XII. Wrzenie na wsi i ożywienie życia politycznego w latach czterdziestych

1. Pierwsze oznaki liberalizacji i jej zahamowania w latach czterdziestych	381
2. Początki opozycji mieszczańskiej	382
3. Śląsk wobec przygotowań powstańczych i rewolucji krakowskiej 1846 r.	387
4. Ruchy chłopskie i kwestia agrarna w latach czterdziestych (do 1847 r.)	389
5. Opozycja mieszczańska w okresie przedmarcowym	395

Rozdział XIII. Polityka germanizacyjna i walka ludności o język ojczysty

1. Polityka językowa władz pruskich	402
2. Rola germanizacyjna kościoła ewangelickiego i postawa Polaków na Dolnym Śląsku	407
3. Sprawa językowa w szkolnictwie i kościele katolickim	413
4. Ekonomiczno-społeczne czynniki germanizacji	419
5. Polemiki wokół stosunków językowych i początki budzenia się świadomości polskiej na Śląsku	421

Rozdział XIV. Kultura i oświata

1. Reformy szkolne z początku XIX w. i problem laicyzacji szkoły	432
2. Szkolnictwo podstawowe (elementarne)	438
3. Szkolnictwo średnie i seminaria nauczycielskie	442
4. Uniwersytet Wrocławski	447
5. Biblioteki, archiwa i towarzystwa naukowe	449
6. Drukarnie, ruch wydawniczy i księgarstwo	452
7. Prasa	454
a) Prasa niemiecka	454
b) Prasa polska	461
8. Literatura niemiecka	466
9. Piśmiennictwo polskie na Śląsku w latach 1807—1849	469
a) Kierunki i warunki rozwoju	469
b) Główne dziedziny twórczości	470
c) Józef Lompa	476
10. Muzyka i teatr	479
11. Architektura i sztuki plastyczne	482

Rozdział XV. Wiosna Ludów

1. Wybuch rewolucji i wydarzenia marcowe w miastach	486
2. Antyfeudalny ruch chłopski na wiosnę i w lecie 1848 r.	495
3. Początki jawnego życia politycznego i wybory majowe	505
4. Sprawa narodowa	516
5. Masakra świdnicka i ponowny wzrost fali rewolucyjnej (sierpień—październik 1848)	524
6. Kontrofensywa reakcji i upadek rewolucji	531
7. Śląsk Cieszyński w latach 1848—1849	540
8. Bilans rewolucji	545

Indeks nazwisk i nazw geograficznych	547
Spis ilustracji	586